

IV kadencja

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła Cezarego Grabarczyka.

(-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Dariusz Bachalski; (-) Jerzy Feliks Budnik; (-) Zbigniew Chlebowski; (-) Andrzej Czerwiński; (-) Grzegorz Dolniak; (-) Mirosław Drzewiecki; (-) Waldy Dzikowski; (-) Marta Fogler; (-) Andrzej Gałazewski; (-) Zyta Gilowska; (-) Stanisław Gorczyca; (-) Cezary Grabarczyk; (-) Aleksander Grad; (-) Paweł Graś; (-) Jerzy Hertel; (-) Tadeusz Jarmuziewicz; (-) Bogdan Klich; (-) Bronisław Komorowski; (-) Ewa Kopacz; (-) Janusz Lewandowski; (-) Elżbieta Łukacijewska; (-) Tadeusz Maćkała; (-) Edward Maniura; (-) Andrzej Markowiak; (-) Piotr Mateja; (-) Konstanty Miodowicz; (-) Alicja Olechowska; (-) Tadeusz Parchański; (-) Grażyna Paturalska; (-) Teresa Piotrowska; (-) Paweł Piskorski; (-) Kazimierz Plocke; (-) Maciej Płażyński; (-) Edward Płonka; (-) Jacek Protasiewicz; (-) Elżbieta Radziszewska; (-) Jan Rokita; (-) Sławomir Rybicki; (-) Jan Rzymelka; (-) Grzegorz Schetyna; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Michał Stuligrosz; (-) Tomasz Szczypiński; (-) Adam Stanisław Szejnfeld; (-) Krystyna Szumilas; (-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Jan Tomaka; (-) Tomasz Tomczykiewicz; (-) Donald Tusk; (-) Eugeniusz Wycisło; (-) Krzysztof Zaremba; (-) Bogdan Zdrojewski; (-) Stanisław Żmijan; (-) Marek Żyliński.

Ustawa z dnia.....

o zmianie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora

Art. 1 W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dziennik Ustaw z 1996 r. nr 73, poz. 350 z późniejszymi zmianami) wprowadza się następujące zmiany:

- 1)
  - w art. 6 ust. 1 słowa „chyba że narusza dobra osobiste innych osób.” zastępuje się słowami „chyba że narusza prawa osób trzecich.”;
- 2)
  - w art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie „Konieczność uzyskania zgody Sejmu lub Senatu dotyczy również pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej za naruszenie praw osób trzecich, o którym mowa w art. 6 ust.1.”;
- 3)
  - art. 8 otrzymuje brzmienie: „Postępowanie karne wszczęte wobec osoby przed dniem wyboru jej na posła lub senatora prowadzone jest w dalszym ciągu, chyba że Sejm lub Senat zażąda zawieszenia postępowania do czasu wygaśnięcia mandatu. W przypadku zawieszenia postępowania karnego wskutek żądania Sejmu lub Senatu ulega również zawieszeniu na ten czas bieg przedawnienia w postępowaniu karnym.”;
- 4)
  - zdanie pierwsze w ustępie 2 art.9 otrzymuje brzmienie „ Zakaz zatrzymania, o którym mowa w ust.1 obejmuje wszelkie formy pozbawienia lub ograniczenia wolności osobistej przez organy stosujące przymus, chyba że poseł lub senator został ujęty na gorącym uczynku przestępstwa i jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania.”;
- 5)
  - w art. 10 ust.5 skreśla się;
- 6)
  - art. 11 otrzymuje brzmienie:
„1. Poseł lub senator może wyrazić zgodę na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej.
2. W przypadku wyrażenia zgody przez posła lub senatora na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej art. 7 i art. 10 ust.1, 2 i 4 nie mają zastosowania.”;
- 7)
  - w art. 7 ust.1 i 3 oraz w art. 10 ust 1, 2 skreśla się słowa „i karnoadministracyjnej”.

Art.2 Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Uzasadnienie

Obowiązująca ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora zawiera sprzeczne z Konstytucją RP przepisy dotyczące immunitetu. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 listopada 2001 roku w sposób jednoznaczny potwierdził ten fakt.

Taki stan rzeczy wymaga zmiany. Przedłożony projekt zmierza do zastąpienia niekonstytucyjnych przepisów normami zgodnymi z Konstytucją RP. W ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora należy wprost wyrazić zasadę, że postępowania karne wszczęte wobec parlamentarzystów przed dniem wyboru prowadzone są w dalszym ciągu, chyba że izby zażądadą zawieszenia postępowania. Dzięki kolejnej zmianie parlamentarzyści nie będą mogli zasłaniać się przepisem ustawy uniemożliwiającym wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej. Konstytucja stanowi, że każdy poseł i senator może wyrazić zgodę na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej i taka zasada powinna być także wyrażona w ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Projekt zawiera także propozycję uchylenia przepisu zawierającego swoisty przywilej parlamentarzystów, przewidującego osądzenie sprawy przeciwko posłowi lub senatorowi przez sąd właściwy dla dzielnicy Śródmieście gminy Warszawa-Centrum. Po usunięciu tej normy parlamentarzyści będą odpowiadać przed sądami na ogólnych zasadach określających właściwość miejscową sądów. Pozostałe zmiany mają na celu dostosowanie terminologii ustawy do pojęć użytych w Konstytucji, co ułatwi interpretację przepisów ustawy. Dzięki tym zmianom ujednolicona zostanie praktyka orzecznicza organów procesowych w sprawach prowadzonych przeciwko posłom i senatorom. W porównaniu z dotychczasowym brzmieniem przepisów ustawy immunitet zostaje częściowo ograniczony. Dalsze ograniczenie immunitetu parlamentarnego wymaga zmiany norm Konstytucji.

Projekt przewiduje, że ustawa wejdzie w życie z dniem ogłoszenia. To odstępstwo od zasady jest usprawiedliwione potrzebą szybkiego wejścia w życie zgodnych z konstytucją przepisów regulujących immunitet posłów i senatorów.

Warszawa, 6 grudnia 2001 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora przewiduje zmiany dotyczące immunitetu posłów i senatorów.

II. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem ustawy

Stosownie do art. 5 Traktatu o Wspólnocie Europejskiej (TWE), Wspólnota działa **jedynie w ramach uprawnień przyznanych jej w Traktacie i celów w nim oznaczonych**. Państwa członkowskie zachowują suwerenność, a jedynie przekazują wykonywanie niektórych kompetencji Wspólnocie. W oparciu o orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości należy stwierdzić, że przekazanie to nie ogranicza autonomii organizacyjnej i proceduralnej państwa członkowskiego. Państwa mogą swobodnie decydować o strukturze, kompetencjach i trybie działania organów państwowych, w tym o ich powoływaniu i likwidacji, nawet wówczas, gdy wiąże się to z implementacją prawa wspólnotowego (wyrok w sprawie International Fruit Company przeciwko Produktschap voor Groenten en Fruit z 15 grudnia 1971 r., sprawy 51-54/71 ECR z 1971 r.).

III. Układ Europejski

Układ Europejski nie reguluje kwestii objętych opiniowanym projektem ustawy.

IV. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Opiniowany projekt ustawy pozostaje poza zakresem regulacji prawa wspólnotowego.

V. Konkluzje

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej, nie jest także objęty obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Należy jednak zwrócić uwagę, że uzasadnienie projektu ustawy nie spełnia wymogu określonego art. 31 ust. 2 pkt. 7 Regulaminu Sejmu (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618, ze zmianami).

Opracował: Zespół Integracji Europejskiej

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskrytory Bazy REX: Unia Europejska, immunitet, posłowie, senatorowie

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 13 grudnia 2001 r.

Cena - 0,30 zł + 22% VAT

